

**T. E. B.**  
**ANKARA ECZACI**  
**ODASI BÜLTENİ**

**EKİM - KASIM - ARALIK**  
**SAYI : 8 - 9 - 10**

## **Değerli Meslekdaşlar,**

Elinize ulaşan bu sayıyla, Mart 1979'da başlamış bulunduğu Oda bülten yayıncılığı, birinci çalışma dönemini tamamlamış bulunuyor. Kanımızca geride kalan bu dönem, örgüt adına atılan önemli adımlardan, ileriye yönelik kavşaklardan birisidir. Dönemin önemini belirleyen özgül ve nesnel göstergeler ise, başlıca şöyle özetlenebilir.

- a) Örgütün, örgütlenme sürecindeki çekirdek kadroların bülten çevresinde toparlanmasını sağlamak,
- b) Öncelikli olarak çekirdek kadroların ve gelişerek en geniş kitle tabanının, program doğrultusunda örgüt çalışmaları içine çekilmesini eğitim - ajitasyon - propaganda - örgütlenme zinciri içinde sağlamak,
- c) Demokratik - ekonomik istemlerimizin, sorunlar ve çözüm önerilerinin tartışıldığı sürekli mesleki bir platformun yaratılmasını hayata geçirmek,

Belirtilen bu etmenler içinde dönemselsel bazı aksamalar ve yetersizlikler bulunmakla beraber, şimdiye kadar yapılmış olan çalışma, genel boyutları ile olumlu olarak değerlendirilebilir. Bülten, geneliyle örgütle taban arasında sıcak ilişkilerin kurulması, çoğalarak artan kadroların oluşturulması, örgütlülük düzeyinin yükseltilmesi ve eğitime katkı anlamında önemli bir işlevi sağlamıştır. Diğer bir olumlu yön ise, Ankara Eczacı Odası'nın eski yayın geçmişinde hiç bir zaman bir - iki sayıdan öteye gidememiş dergicilik anlayışı, ilk defa 1979 yılı içinde kırılmış bulunmaktadır. Sürekliliğin geleceği konusu da yine yapılan çalışmalar sonucunda nitelik düzeyinin daha da yükseltilebileceği biçiminde ümit vermektedir.

Gelişmenin bir kuralı da, yapılan işler çerçevesinde yanlışları doğru teşhisten ve süratle bunlardan arınmaktan geçmektedir. Bu anlamda çalışmaların olumlu yönleri irdelenirken yetersizliklerin de doğru bir özeleştirisini yapmak mutlak olarak görevimizdir. Birinci çalışma dönemi sonunda belirleyebildiğimiz başlıca noksanlar şunlar olmuştur.

- a) Mali yetersizlikler nedeniyle bültenin biçim olarak istenilen nitelikli düzeye getirilememesi,
- b) Mesleki çalışma alanlarımızın genişliğine ve var olan geniş tabana karşılık sorunların dile getirilmesi, çözüm önerilerinin yapılabilmesi anlamında üyelerin yazı üretim sürecine katılım yetersizlikleri,
- c) Örgüt yönetiminde olanların, geniş sorunları göğüslüye bilmede bülten yayınına ayırabildikleri sürenin bültenin çıkış tarihlerinde aksaklıklar yaratması,
- d) Yaygın bir dağıtım ağı kurulabilmesine karşın, aynı oranda benimsenerek okunabilme düzeyinin istenilen oranda sağlanamaması,

Bülten konusunda gerek eczane eczacıları kesiminden, gerekse kamu kesimindeki meslekdaşlardan gelen olumlu, olumsuz yanıtlardan çıkarabildiğimiz saptamalar yukarıda belirtilenler çerçevesindedir. Meslekdaşlarımızın şimdiye kadar olan hoşgörülerinden aldığımız güvenle, 1980 dönemi için yeni bir yayın politikası geçmiş deneyimlerden de faydalanarak şimdiden saptanmaya başlanmıştır. Bu çerçeveden hareketle, yeni dönemin biçimsel programını şöylece özetleyebiliriz;

- a) Ankara Eczacı Odası Bülteni (AEOB) 1980 yılından başlayarak her iki aydan bir sürekli yayına devam edecektir.
- b) Üyelere parasız dağıtım ilkemiz, 1980 şartları zorlanarak bundan böyle de devam ettirilmeye çalışılacaktır.
- c) Bülten kapağına yeni bir düzenleme getirilecektir.
- d) Bülten yazı kabul şartları uyarınca kişi veya örgütler adına yazılar yayınlanabilecektir.
- e) Bülten içerik olarak baş yazı, konulu yazılar, mesleki bilgi sağlayacak yazılar, örgüt haberleri ve basın taraması kapsamından olacaktır.
- f) Bülten içeriği 32 sayfayı aşmayacak bir biçimde düzenlenecektir.

Bülten konusunu geçmeden evvel bir konuyu daha belirlemekte yarar var. Bilindiği üzere İstanbul - Ankara - İzmir Eczacı Odaları ve Kamu Eczacıları Derneği ortaklaşa olarak HAVAN Eczacılık Dergisi'ni çıkartmaktadırlar. Havan'ın 1980 yılı yayım koşulları ilgili örgütlerce yeniden düzenlenerek yılda 6 sayı olarak çıkmasına devam kararı alınmıştır. Ocak 1980'de II. Çalışma Döneminin birinci sayısı yayınlanacaktır. AEOb 1980 dönemi ilk sayısında Şubat ayında üyelere ulaşacaktır. Oda olarak yaptığımız düzenlemedeki amaç, üyelerimizin eline her ay bir yayın ulaştırabilmektir. Bu arada Havan Eczacılık Dergisi için açmış olduğumuz abone kampanyasınada Odamız üyelerinin gereken ilgiyi göstereceğine inanıyoruz.

1978 - 1980 Dönemi Olağan Mali Genel Kurulu 6643 sayılı yasaaya uygun biçimde 6 Ekim 1979 Cumartesi günü Oda salonunda toplanarak, Yönetim Kurulunu Mali yönden aklarken, gündeme eklenen seçim maddesiyle de yönetim organlarında değişikliğe gitmiştir.

Bu değişimin temelini, genelde görülen bir iktidar - muhalefet çatışması doğurmamış, tam tersine Yönetim Kurulunun önerisi ile Genel Kurulun konuyu tartışıp, onaylaması böyle bir uygulamaya neden olmuştur.

Uygulamanın başlıca dayanağını, tabandan yükselen nicel ve nitel sıçramaların tez elden değerlendirilmesi ve mesleğin uzun erimli çıkarları adına yeni kadroların olumlu yönde yönetsel görevlere yetkinleştirilmesi için, Olağan Kongreden önce de bir görev değişimi yapılabileceği anlayışı oluşturdu. Buna, çalışma özverilerine teşekkür borçlu olduğumuz bir kısım asil ve yedek Yönetim Kurul üyesi aynı gönüllülükle katılarak ve örgüt çatısı altında her zaman birlikte çalışmalara devam edebileceklerini belirterek olanak sağladılar. Bu anlamda yapılan seçimler ve yeniden seçilen Yönetim ve diğer Oda Kurulları gerçekte 1978 Kongresinin sadece bir devamıdır ve o dönemde ortaya konulan programın yeni sürdürücüleridir.

1980 yılına doğru akıp giden zaman içinde ve yeni yılda yine bu satırlarda beraber olmadan önce yinelemek zorunluluğunu gördüğümüz bir konu daha var.

T.E.B. Merkez Heyeti ve temsil ettikleri dünya görüşü mesleğimizin onurlu sesini henüz yetersizde olsa halkımızla bütünleştirme sürecini yaratan ilerici - demokrat Bölge Eczacı Odalarına amansızca bir savaş açmış bulunuyorlar. Meslek sorunlarının çö-

zümünde rotasız, kitle gerisinde kalmış Merkez Heyeti temel işlevlerini bir yana bırakıp, T.E.B. adına gölge düşüren bir anti-birlik politikasıyla gündemde yer almaktalar. Sapla, çöpü birbirine karıştıran bu Heyet, meslek tabanında bölücülüğün eşsiz örneklerini, adreslerini temin ettikleri meslektaşlara gönderdikleri resmi duyurularla da sergilemekte. Eczane eczacısı, kamu eczacısı yapay ayırımı sürekli diri tutmanın hangi birlik anlayışına, ne anlamda uyduğunu sorunlara ve çözümlere yaklaşım konusundaki yeteneksizliklerinden kolayca değerlendirebildiğimiz Heyet'in bu girişimlerine elbette gereken yanıtlar verilmektedir. ve bundan böyle de verilmeye devam edilecektir. 19 uncu Büyük Kongrede sorulacak hesabı bir karabasan gibi şimdiden olanca ağırlığıyla üzerinde hissedenlere sorumluluk bilincimizle son bir uyarı daha yapalım ve BİRLİK anlayışlarını bir kez daha gözden geçirmelerini isteyelim. Konuyu, şimdilik kapatmadan önce de, aymazlık denizinde yüzen «Sayın Baylara» gelecek bültendeki T.E.B. Merkez Heyeti üzerine düşündüklerimizi belirleyen yazıyı okumalarını salık veririz.

Meslek tabanında çeşitli iş kollarında ve dallarda ortak sorumluluk ve özveriyle çalışan ve yapay ayırımçı bakış açılarını acımasızca mahkûm eden tüm dost meslektaşlarımıza dostça selamlarımızla.

## **İstanbul Eczacı Odası Mâli Kongresi Ardından**

I. Bölge İstanbul Eczacı Odası Olağan Mali Kongresi, 22 Kasım perşembe günü Gazeteciler Derneği Salonunda yapılmıştır.

Türkiye Eczacılar Birliği 18. Büyük Kongresinde ilerici muhalefet grubundan son anda ayrılıp, ayrı bir liste ile seçimlere katılarak seçimlerin kaybedilmesine ve İbrahim Çetinkaya'nın tekrar T.E.B.'liği Başkanı olmasına neden olan Çetin Germeli ve yandaşları, son aylarda İstanbul Eczacı Odası Yönetimine karşı yoğun bir karalama kampanyasına girişmişlerdi. Etkinlikleri İstanbul Eczane Sahipleri Derneği içinde sınırlı kalan bu kişilerin amaçları, Mali Kongrede çoğunluğu sağlayıp, gündeme ekleyecekleri seçim maddesiyle Oda Yönetimini ele geçirmektir. Bu amaçları doğrultusunda T.E.B.'nin gerici yönetimi ile işbirliği

yapmaktan kaçınmamaları, kariyerist tutumlarının ve sapmalarının bir kez daha somutlaşmasıdır.

Kongre, düzenleme açısından bugüne dek yapılan tüm Eczacı Odaları Kongrelerine örnek olabilecek düzeydeydi ve yoğun bir üye katılımıyla gerçekleşti. Konuk olarak, Ankara ve İzmir Eczacı Odaları Yönetim Kurulları temsilcileri, Kamu Eczacıları Derneği ve Manisa Eczacı Kooperatifi Yönetim Kurulu üyeleri kongreye katıldılar.

Kongre Divan Kurulu için yapılan seçimlerde; T.E.B.'liği Merkez Heyetinin desteklediği liste 60, Germeli yanlılarının listesi IIO ve Oda Yönetimince desteklenen liste ise 206 oy aldılar ve bu sonuçlarla Divan Başkanlığına Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney seçildi. Kongre sürecinde Yönetime karşı yöneltilen eleştirilerin yanıtlanmasından sonra, Çetinkaya - Germeli muhalefeti yanlısı olarak tavır alan meslekdaşların bir çoğu, eleştirilerin ve karalama çalışmalarının nesnel yoksunluğunun ve çirkin yüzünün farkına varmışlar, Oda Yönetiminin aklanmasına katılmışlardır.

Kongre sonucunda T.E.B.'liği Başkanı İbrahim Çetinkaya'nın eczacı tabanındaki güçsüzlüğü bir kez daha belirginleşirken, Çetinkaya'nın desteğine ve yaptıkları karalama kampanyasına karşın Çetin Germeli ve yandaşları başarısız kaldılar. Diğer yandan Kongre, ilerici Eczacı Odaları ile Kardeş Eczacılık Örgütleri arasındaki dayanışmaya ve mesleğin sorunlarına uzun erimli savaşlarla çözüm getirebilecek kadrolara güç verdi. Fakat asıl önemlisi, Kongrenin, meslekdaşların tabanda sorunlara sahip çıkışlarının ve kariyerist, anti - birlik tavırlısı gerici kişileri Örgütümüz bünyesinde benimsemediğinin somut göstergesi oluşudur.

İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulundaki arkadaşlara yeni çalışma dönemlerinde başarılar dileriz.

## **Kooperatifler ve Eczacıların Kooperatifleşmesi Üzerine**

Son yıllarda, ülkemizde kapitalist sistemin kaçınılmaz sonucu olarak bütün şiddetiyle hissedilen ekonomik çıkmaz, eczacı kitlesini de çemberi içine sıkıştırdı. Uluslararası ilâç tekellerinin Türkiye'deki uzantılarının «daha fazla kâr» amacıyla yarattıkları

rı ilâç darlığı ve yokluğu, ilâç fiatlarının büyük boyutta artışı, ödeme koşullarının eczacının karşısına olarak yeniden düzenlenişi, görevi halka sağlık hizmeti götürmek olan eczanelerin yaşamını sürdürmesine olanak vermemektedir. Türkiye'deki çarpık kapitalistleşme sonucu, diğer endüstri dallarında olduğu gibi, ilâç endüstrisinin de tamamen dışa bağımlı olması, eczacının içinde bulunduğu çemberden kurtulmasını engellemekte ve bir kısır döngü içinde çirpinmasına neden olmaktadır.

İçinde bulunduğumuz sistemde, eczacı; ekonomik varlığını korumak, yaşamını sürdürmek, halka sağlık hizmeti götürmede üzerine düşeni yapabilmek ve giderek toplumsal yaşantıda ağırlığını koyabilmek için örgütlenmeyi, örgütlü hareket etmeyi, karşılıklı yardım ve özveriyle kendine düşeni yapabilmeyi öğrenmek zorundadır. Bu sistemde küçük mülk sahipleri arasında yer alan eczacı için kooperatifçiliğe yönelmek; örgütlenmeyi, ekonomik dayanışma ve birlikteliği sağlamak amacıyla en uygun yol olarak görünmektedir.

Çeşitli kooperatiflerin kuruluşuna neden olan etkenler; birlikte bir güç olarak çalışmak, aracıları ortadan kaldırmak, çalışanlara daha fazla yarar sağlamak düşüncesinden doğmuştur. Bir çok ülkede olduğu gibi bizde de kooperatifçilik, üretim ve tüketim alanında, ortak işletme etrafında karşılıklı yardımla çalışmak amacıyla yasal uygulamalara uygun şekilde serbestçe kurulan, ekonomik bir birlik olarak kabul edilmiştir.

1961 Anayasasının 51. maddesinin: «Devlet kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayıcı tedbirleri alır.» hükmü ile getirilen ilkenin ışığı altında, 24.4.1979 tarihinde kabul edilen 1163 sayılı «Kooperatifler Yasası»na göre kooperatifin tanımı şöyle yapılmıştır: «Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli teşekküllere kooperatif denir.»

Çok çeşitli alanlarda faaliyet gösterebilen kooperatifler üç ana grupta toparlanabilir :

- 1 — Üretim kooperatifleri
- 2 — Tüketim kooperatifleri
- 3 — Kredi kooperatifleri

Kooperatifin kuruluş amacı, ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarını ve özellikle meslek ve geçimleriyle ilgili gereksinmelerini karşılamaktır. Görevi, ortaklarının ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir. Kâr amaç değildir.

Kooperatifler, güç ve kredilerini sermayede değil, ortaklarının çalışmasında, alıcılığında, satıcılığında, üretici yeteneğinde bulurlar. Kooperatif; sermaye, egemenlik kurmak, kazanç elde edip paylaşmak için değil, ortakların ticarî olmayan yararlarına hizmet için geçerlidir. Kooperatifçilik; çeşitli halk ve meslek gruplarını örgütlenilerek güçlendirir, sömürüden kurtulmayı kolaylaştırır, siyasal ağırlığı arttırır, çalışma hayatından başlayan demokratik eğitimi gerçekleştirir.

Kooperatifçilikte üç ana kural vardır :

a) Maliyetine hizmet kuralı : Bu, genel kuraldır. Ancak bu şekilde çalışmak her zaman olanaklı değildir. Kuruluşun zorunlu giderlerini karşılamak için mal, maliyetinin üzerinde satılır. Yıl sonunda bilanço yapıldığında, giderler ve kesintiler çıkarıldıktan sonra kâr kalıyorsa, ortaklara kooperatifle alışverişleri oranında pay edilir. Bu da maliyetine hizmet anlamına gelir.

b) Ortakların kontrol hakkı : Kooperatifçilikte ortaklar demokratik bir kontrol hakkına her zaman sahiptirler. Ortağın sermaye payına bakılmaksızın bir oy hakkı vardır. Bu konuda mutlak eşitlik sözkonusudur. Kooperatifin herhangi bir kişi veya grubun güdümüne girmemesi bu yolla sağlanmaya çalışılmıştır.

c) Sermayeye sınırlı kazanç kuralı : Kooperatife sermaye konması, amaca ulaşmak için bir araçtır. Kooperatifçilikte giderler çıktıktan sonra kalan kısım, ortaklara kooperatifle olan ilişkileri oranında dağıtılırken, sermaye payı fazla olanlara da % 7 den fazla olmamak koşuluyla pay verilir.

Kooperatif, en az 7 ortak tarafından, imzalanacak ana sözleşmeyle kurulur. Kooperatifin sermayesi sınırlandırılmamıştır. Ortak adedi arttıkça, sermaye de artar. Değişir ortaklıdır.

Kooperatifin canlılığını sağlamak için organlar seçilir. Kooperatif organları :

- Genel Kurul : Bütün ortakları temsil eden en yetkili organdır.
- Yönetim Kurulu : Kanun ve anasözleşme hükümleri içinde, kooperatifin faaliyetini yöneten ve onu temsil eden yürütme organdır.



— Denetçiler: Genel Kurul adına kooperatifin bütün işlem ve hesaplarını incelerler.

1163 sayılı «Kooperatifler Yasası»nın 9. maddesi şöyle der: «Özel idareler, belediyeler, köyler gibi kamu tüzel kişileri ile cemiyetler ve dernekler, kamu iktisadî teşebbüsleri ve kooperatifler, amaçları bakımından ilgilendikleri kooperatiflerin kuruluşuna yardımcı olur, önderlik eder ve ortak olabilirler.» Örgüt tabanının sorunlarına çözüm yolu arayan Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu 1979 kış aylarında üyelerine «kooperatifleşme» çağrısı yaptı. Özellikle 1979 Haziranından başlayarak, zam almak isteyen ilaç firmalarının ilaç dağıtımını durdurmaları, halkın çaresizlik içinde kıvranmasına, halkla karşı karşıya bırakılan eczacının da birşey yapamamanın verdiği eziklik ve ekonomik sıkıntıyla başbaşa kalmasına yolaçtı. Oda bünyesinde biraraya gelen üyeler, günün somut koşullarını tartışarak oybirliği ile, ilaç üzerinde oynanan oyunları ve ilaç tekellerini gözlerönüne sererek, kınamak ve ilaç tekellerinin güdümündeki Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na uyararak amacıyla eczanelerini kapamayı kararlaştırdılar. Meslek örgütünün önderliğindeki eylem, 2-3-4 Ağustos günleri tam bir katılımı uygulandı. Bir ay sonra ilan edilen yeni ilaç fiatları ve piyasaya yeni fiatla çıkan eski imal tarih ve seri numaralı ilaçlar, durumu bütün çıplaklığıyla açıklıyordu. Eylemin son günü olan 4 Ağustos'ta yapılan genel üye toplantısında kooperatifçilik konusu gündeme geldi. Son eylemin de getirdiği güç ve kendine güven inancı içinde, tabanın, kooperatifleşmenin oda öncülüğünde biran önce sağlanması yönündeki isteği üzerine seçilen komite çalışmalarına başladı.

Kooperatifler de, her toplumsal olgu gibi devamlı değişme ve gelişme içinde olacaktır. Örneğin ülkemizde çeşitli alanlarda git-tikçe çoğalan ve yaygınlaşan kooperatifler, genel anlamda kooperatifçiliğin ilkel biçimini yansıtmaktadır. Yani bu aşamada kooperatif eyleminin amaçları ve etkinliği çok sınırlıdır. Üretim araçları üzerinde ve üretim ilişkilerinde herhangi bir etkinliği yoktur. Üyelerine kredi alma, çeşitli girdiler sağlama, ürünleri pazarlama gibi hizmetler sunar. Böylece bazı ortak sorunlar, kooperatif örgütlenmeyle daha çabuk, daha kolay, daha ucuza çözülebilir. Örgütlenme ve birliğin yararları kavranır.

Kooperatif geliştikçe daha üst örgütlenme düzeyiyle kooperatif mülkiyetin ilk adımları atılır. Yani kooperatif, üyelerine tek tek girdi sağlamak yerine, bu gereksinmeyi örgüt olarak kendisi karşılar. Bu durumda özel mülkiyet değil, toplumsal mülkiyetin

bir biçimi sayılan kooperatif mülkiyet söz konusudur. Kooperatif, bu evrede, üyelerinin tek tek güçlerinin yetmeyeceği boyutta yatırımlara da girişebilir.

Kooperatifçiliğin beklenen en ileri aşaması ise, toplumsal dönüşüm sürecinde kooperatif eyleminin yaşamın her alanına girmesi ve üretim sürecini denetimi altına almasıdır. Bu aşamada kooperatif, ekonomik ilişkilerde etkin ve egemendir.

Ankara Bölgesi eczacıları tarafından kurulacak olan kooperatif, öncelikle üyelerin kurduğu ve sahibi olduğu bir ilaç deposu şeklinde çalışacaktır. Üyelerinin katkısı oranında bir güç haline gelebilecek kooperatif, ilaç firmaları üzerinde gücü oranında etkin olacak, ortaklarının ekonomik çıkarlarını koruyacak önlemleri alırken, tekellerin yarattığı ilaç yokluğunun büyük ölçüde hissedilmesini engelleyebilecektir. Çünkü kooperatifin amacı kâr değildir ve daha fazla kâr sağlamak için ilaç stoklanması söz konusu olamaz. Kooperatifçilikle, finansman zorluğu çeken eczacıya, bir yandan ödeme kolaylıkları sağlanırken, diğer yandan kooperatifin elinde bulunan ilaçlardan ayrıcalıksız olarak yararlanabilme olanağına kavuşacaktır. Kurulacak kooperatifin en önemli yararı ise; eczacı kitlesinin birlikte karar vermeyi, birlikte hareket etmeyi öğrenmesi, dayanışma ve özveri içinde sorunlarını göğüsleme bilincine ulaşması olacaktır.

Daha ileri aşamalarda, ilaç hammaddesi dışalımının bu kooperatif eliyle yapılması ve müstahzar ilaç üretimine geçilmesi öngörülmektedir. Dışalım konusunda kooperatiflere öncelik ve kolaylık tanınması kanun gereğidir.

«Kooperatifler Yasası»nın 72. maddesi uyarınca en az yedi kooperatif birleşerek, bir «Kooperatifler Birliği» oluşturabilirler. Böylece güçlerini birleştiren kooperatiflerin, daha büyük bir sermaye ve güçle ilaç hammaddesi üretimine yönelik yatırımlara girişmesi amaçlanan sonuçtur. Bu yolla eczacı, yıllardır dışında bırakıldığı ilacın üretim sürecine ekonomik ve emek gücüyle katılabileceği gibi, sağlık hizmeti üretmede artık kaybettiği işlevini yeniden kazanabilecektir.

Kooperatifin amacı kâr değil, karşılıklı yardım ve dayanışmayla ortakların ekonomik çıkarlarını ve gereksinimlerini karşılamaktır ve faaliyeti, kooperatifin amacı ve çalışma konusuyla sınırlıdır. Ancak, bunları yeterli bulmayan Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti yetkilileri, tabanın Oda'ya olan güvenini somutlaştıracak bir kooperatif girişimine seçenek olarak, bir Anonim

Şirket kurulmasını gündeme getirdiler ve bir Anonim Şirketin eczacının çıkarına daha fazla hizmet edeceğini öne sürdüler.

İleri sürülen ilk sav, Anonim Şirket sermayesinin istenen miktarda olabilmesidir. Kooperatifte ise, bir ortak en fazla 30.000,— liralık payla ortaklığa katılabilir. Bu da küçük sermaye yani küçük iş demektir. Anonim Şirketin amacı ticarî olduğundan, bu şekilde düşünmek doğal gelebilir. Ancak burada önemli olanın, mümkün olduğu kadar çok eczacının biraraya gelmesini ve götürülecek hizmetlerden mümkün olduğu kadar çok eczacının yararlanmasını sağlamak olduğunu gözden kaçırmamak gerekir. Sermayesi genellikle çok sınırlı olan eczacıların, bir Anonim Şirket içinde yerlerinin olamayacağı ve şirketin tamamen, sermayesi büyük birkaç kişinin şirketi haline geleceği unutulmamalıdır. Ayrıca kooperatiflere katılan ortakların kredi alma hakları da vardır ve kooperatifin çalışma konusuna göre kredi istemleri; bankalar, müesseseler veya şirketlerce öncelikle karşılanır.

Anonim Şirkette her ortak istediği kadar pay alabilir ve şirkette payı oranında söz sahibidir. Böylece sermayesi fazla olanın elinde toplanan hisseler, şirketin bir kişi veya grubun eline geçmesine yol açabilir. Bunun doğal sonucu ise; sermayesi sınırlı olanın azınlıkta kalması, yönetimde söz sahibi olamaması, denetleme olanağının bulunmaması demektir. Kooperatifte ise, her üye 100 liradan 30.000 liraya kadar pay sahibi olabilir. Payı ne olursa olsun, kooperatif yönetiminde her üyenin bir oy hakkı vardır ve her üye götürülen hizmetlerden aynı oranda yararlanır. Ayrıca hisse senetlerinin serbest piyasada satılması olasılığı her zaman vardır. Yani şirket, meslekten olmayanların eline geçebileceği gibi, ilaç firmalarının güdümündeki bir şirket haline de gelebilir.

Anonim Şirkette yapılan yatırım sonucu elde edilen kâr, hisseler arasında temettü şeklinde hissedarlara dağıtılır. Diğer yandan Anonim Şirketlerin asıl amaçlarının kâr olması, toplum yararına uygun yatırımlar yerine çoğunlukla kâr oranı yüksek yatırımlara öncelik tanınmasına neden olmaktadır.

Bu arada bölgemizde eczacıların kurduğu üç anonim şirket denemesinin de başarısızlıkla sonuçlanması, üzerinde düşünülmesi gereken bir olgudur. En son olarak «Hitit Ecza Deposu» adıyla kurulan şirketin, sermayenin çoğunluğunu elinde bulunduran grubun isteğiyle kapatılması, diğer üyelerin istek ve denetimle-

rinin gerçekleşmemesi, anonim şirketlerin çalışma biçimini ve yapısını yansıtmaması yönünden ilgi çekici bir örnektir. Diğer yandan Manisa, Çukurova ve İzmir bölgelerinde kurulan kooperatiflerin faaliyetlerine başarıyla devam ettiklerini belirtmek gerekir. Bu arada Bursa Bölgeleri Eczacılarının kuracağı kooperatiflerin ise son işlemleri tamamlanmaktadır.

Günümüzde eczacıların içinde buldukları ekonomik açmaz kooperatifleşmeyi zorunlu kılmaktadır. Dileğimiz, tüm eczacı arkadaşların bu gerekliliğin bilinciyle çalışmalarımıza katkıda bulunmaları ve bize omuz vermeleridir.

## 657 Sayılı «Devlet Memurları Kanunu» nda Yapılmak İstenen Değişiklikler Üzerine

Türkiye gibi çarpık bir endüstrileşme yapısı içinde olan ve ekonomik, dolayısıyla siyasi bakımdan Emperyalizme bağımlı ülkelerin yönetici sınıfları güçsüz olduğundan gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi emekçi halka belirli oranlarda rahatlatıcı ekonomik ve sosyal haklar verememektedirler. Örneğin gelişmiş kapitalist ülkelerin çoğunda sağlık hizmetleri rasyonel bir temele oturtulmuştur. Belirli yasalara bağlı olarak çalışan emekçiler sağlık hizmetlerinden sağlık sigortası çerçevesinde yararlanabilmektedirler. Buna karşın Yeni Sömürge ülkelerin yönetici sınıfları ekonomik güçsüzlükleri ve dışa bağımlılıkları nedeniyle, emekçi halklara insanca yaşamının koşullarını dahi sağlayacak durumda değildirler. Bu nedenle ortaya çıkabilecek muhalefeti bastırabilmek için sürekli baskı yöntemlerine başvurmak zorundadırlar.

Gün geçtikçe ağırlaşan yaşam koşulları altında ezilen ve giderek yoksullaşan memurlar, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakları olmadığı için ekonomik ve demokratik taleplerini ve muhalefetlerini ancak demokratik kitle örgütleri yoluyla dile getirmektedirler. Bu bile yönetici sınıfları huzursuz etmekte buna karşı yeni baskı yasalarını gündeme getirmektedirler. Yakın dönemlerde gündeme gelen bunun çarpıcı bir örneğide 657 sayılı yasa tasarısında öngörülen değişikliktir. Memurların hertürlü ekonomik ve sosyal haklarını belirleyen «657 sayılı Devlet Memurları

Kanununda değişiklikleri içeren bir tasarı halktan, demokrasi- den yana görünerek ve halkın yükselen muhalefetini peşine ta- karak 1978'in başında iktidara gelen hükümetin son döneminde gündeme getirilmiştir. Söz konusu değişiklikler, birkaç milyonu bulan memur kitlesini daha çok pasifize etmeye yönelik önlemleri içermektedir. Bu nlemler yürürlüğe girdiği taktirde memur ların varolan sınırlı örgütlenme hakları da ellerinden alınacak, en doğal ekonomik demokratik talepleri için dahi mücadele ola- nakları yok edilecektir.

657 sayılı Yasada yapılacak değişiklikleri şoye sıralayabiliriz;

1) Eski yasada tanımı yapılmış olan memur sınıflarının sa- yısı arttırılmış, yeni ve yapay ayırımlar yapılarak yeni sınıflar türetilmiştir. Buda memurları değişik çıkar guruplarına ayırarak birlikte mücadelelerini nlemeği amaçlamaktadır.

2) Memur kapsamı genişletilerek KİT'lerde çalışan işçilerin de memur statüsüne geçirilmesi öngörülmüştür. Böylelikle sen- dikalaşarak bazı tavizler koparabilen işçi kesiminin hiç olmazsa bir bölümünün muhalefeti bastırılmış olacaktır.

3) Fahri görevliler diye yeni bir uygulama getirilmiş, böyle- likle kendi isteği ile emekliye ayrılmış veya yabancı uyruklu ki- şilerin değişik görevlere aktarılma olanağı sağlanmıştır.

4) Kendi istekleriyle emekliye ayrılanlar 5 yıl süre ile kamu hizmetinde çalıştırılmayacak ve böylelikle çalışma özgürlükleri kısıtlanmış olacaktır.

5) Emekli olanların, memuriyetteki yükümlülüklerinin, emeklilik halinde de devam etmesi öngörülmüştür. (Yani siyasi faaliyette bulunamayacak ve benzeri şeyleri yapamıyacak)

6) Türkiye Memur Odaları Birliği (TMOB) adı altında yeni bir memur örgütlenmesi gündeme gelmektedir.

Böylelikle; Var olan Demokratik Kitle örgütlerinin dolaysız, meslek örgütlerinin ise dolaylı olarak varlığına son verilmek- tedir. Bu birliğin yönetimine seçilebilmek için 15 yıl Kamu görevi yapmış olmak koşulu getirilerek memurların yönetime girmesi nlenmiştir. Birliğin faaliyetleri arasında bulunan konut yapı- mında konut kredisi için memurlardan Gayri Menkul ipoteği is- tenerek dar gelirli memurların Sosyal hakları kısıtlanmak isten- mektedir. Örgütün yeliğine girmek zorunlu olup, serbestlik ta- nınmamakta ve memurların başka örgüt kurması engellenmek-

tedir. Örneğin bu yasanın eczacılara yansması nasıl irdelenebilir.

Meslek olarak eczacılık kendi içinde başlıca iki dilime ayrılmaktadır. Kendi sermayesi ile çalışan eczane eczacıları ve kamu-özel sektörde ücretli olarak çalışanlar. Bunların içinden kamu kesiminde çalışanlar diğer özel yasaların yanında aynı zamanda 657 sayılı «D.M.K.» nun hükümlerine de tabidir. Yeni getirilen yasa tasarısı ile bu kanuna tabi olacak Kamu Eczacıları zorunlu olarak TMO Birliğine üye olmak zorunda bırakılacaktır. Yasa tasarısının bir diğer amir hükmüne göre kamu çalışanları başka bir örgüt içinde yer alamıyacaklarına göre Anayasaca tanınmış ve özel yasaya sahip olan kamu eczacıları TEB ve bağlı Odalarından ayrılmak zorunda kalacaklardır. Bu açıkça göstermektedirki bir meslek dilimi içinde yer alan ve özel yasalara tabi olan meslek gurupları bile kendi içinde bölünmekte ve ortak sorunlara sahip olan bu meslek gurupları kendi örgütleri içinde birleşebilecekleri yerde bölünerek haklı muhalefetleri susturulmaya çalışılmaktadır. Bu, eczacılar açısından böyle olduğu gibi tabipler, mühendis ve mimarlar diğer teknik elemanlar v.s. gibi. Meslek dilimlerine ve onların örgütlenme yapılarına da aynı biçimde yansiyacaktır.

TMOB yi bugünkü var olan Ticaret ve Sanayi Odalar Birliğine bile bir anlamda benzetmek mümkündür. Bu birlik yapısında çeşitli meslek dilimlerinden Ticaretle doğrudan ilişki içinde olan guruplar «Masalar» biçiminde temsil edilmektedir. Bu anlamda TMOB memur görünümü altında birtakım meslek dilimlerinin de örgütlenmesini, bölücü anlamda yapacaktır. Bu da birbirleriyle yapay çelişkisi olan kamu çalışanlarının sorunlarını ve Ekonomik - Demokratik taleplerini iyice çözümsüzlüğe itecektir.

7) Eskiden uygulanmakta olan «Kadro»lar kaldırılmıştır ve yerine «Görev» denilen bir uygulama devreye sokulmaktadır. Ayrıca ücretlerin saptanması ve maaşların hesaplanmasında memurların anlayamayacağı yeni bir hesaplama yöntemi getirilmektedir.

8) Memur teminatı kaldırılmakta ve «Rotasyon» diye yeni bir uygulama ile memurların belirli dönemlerde zorunlu yer değiştirmesi gündeme getirilmektedir. Karşılıklı yer değiştirmeler ise tamamen kaldırılmaktadır.

Ana hatlarıyla verilen bu değişiklikler tümüyle antidemokratik olup memurların anayasal hak ve özgürlüklerini kısıtlamak-

tadır. Bu tür uygulamalar sorunlarımıza bu düzen içinde kalıcı çözümler getirilemeyeceğinin açık bir göstergesidir. Ve hatta düzenin yeni dayatmasıyla var olan nisbi demokratik örgütlenmeler bile ortadan kaldırılmak istenmektedir. Varolan örgüt yapılarının daha demokratikleştirilmesi uğrunda mücadele verilmekteyken kamu çalışanları şimdiki örgüt yapılarını bile bu haliyle savunmak zorunluğunda bırakılmaktadır. Ancak buradan hareketle, bugünkü koşullarda yaşam şartlarını az da olsa düzeltmek için sürdürülmesi gereken ekonomik - demokratik mücadele de yadsınamaz.

Ekonomik ve Demokratik haklarımızı sonuna kadar savunabilmek, genişletebilmek için örgütsel birlik ve beraberliğe duyulan ihtiyaç açıktır. İşçilerin, aydınların, tüm emekçilerin baskılara karşı Demokratik Kitle Örgütlerine sahip çıkmaları gerekmektedir.

## MESLEKİ BİLGİLER

Değerli Meslekdaşlar;

«Bu Ay» yazımızda da belirttiğimiz üzere 1980 bülten yayın döneminde «Mesleki Bilgiler» başlığı altında açtığımız sayfaya ilk örneği bu sayıdan koymayı uygun bulduk.

Mesleki bilgiler sayfası genel olarak gerek eczaneye, gerekse hastane pratiklerine yönelik bilgileri kapsayacak ve meslekdaşlarımıza olduğu kadar diğer sağlıkla ilgili meslekler üyelerini de ilgilendirecek teorik ve pratik derlemeler kapsamında olacaktır.

Bu sayfalarda yer alacak yazılar elbette akademik anlamda iddialı olmak durumunda değildir. Çünkü genellikle yazılar derlemeler biçiminde olacaktır. Eksikliklerimizin olması durumunda hoşgörüle karşılanacağı inancındayız.

Ne varki Türkiye'de eczacılık mesleği ile ilgili doğrudan bilgi aktarımında bulunan yayınlar çok azdır. Var olanlarda fakülteler bünyesinde kapalı kalmaktadır. Sağlık hizmetleri üretim sürecine sokulamamış, geniş meslekdaş kitlesinin faydalanmasına sunulamamış bilgilerin de «eğitim, üretim içindir» ilkesiyle geliştiğini görmekteyiz. İşte akademik olmasada var olan boşluğu bir parça doldurabilmek inancıyla yola çıkıyoruz.

Meslek odalarının önemli görevlerinden birisini de üyelerini gerek ülkede, gerekse dünyada yapılan mesleki çalışmalardan haberdar etmek, sürekli bilgilerini yenilemelerine eldeki yayın araçlarıyla olanak sağlamak olduğu görüşündeyiz. Bu görüşten hareketle bu türden yayınların ilgi göreceği ümidini yaşamaktayız.

Bu sayıda yer alan ilk derleme «Hamilelikte kullanılması tehlikeli olan ilaçlar» başlığı altında. Bundan sonraki derlemelerimizde normal laboratuvar değerleri, ilaç etkileşmeleri, ilaçların laboratuvar değerlerine etkileri, farmasi ve teknolojiyle ilgili pratik bilgiler, hesaplar, pozoloji gibi konulara olanaklar çerçevesinde yer verilecektir. Bu konuda bizlerin en büyük rol göstericisi sayfaya ilgi gösterecek meslekdaşlarımızın uyarıları olacaktır. Şimdiden istekleriniz konusundaki yazılarınızı bekler saygılar sunarız.

**AEOB**

## Hamilelikte Kullanılması Tehlikeli Olan İlaçlar

### İLK 3 AYDA ALINMAMASI GEREKENLER

#### A — Antineoplastik Ajanlar :

Aminopterin  
Chlorambucil (Leukeran)  
Melphalan  
Methotrexate  
Radioiodine

#### B — Bulantıya karşı kullanılanlar (Antihistaminikler)

Aşağıda yazılı reçetesiz satılan preparatların etiketlerinde, hamile olan veya olabilecek kadınları uyarıcı yazı olmalıdır.  
Chlorcyclizine (Perazil)  
Cyclizine (Marezine)  
Meclizine (Bonine)



C — İncelenmesi tamamlanmamış ilaçlar :

Sadece laboratuvar hayvanları üzerinde yapılan deneyler, teratojenik sakıncanın olup olmadığı hakkında kesin bilgi vermezler. Yeterli epidemiyolojik incelemeler ise sadece birkaç ilaç ile yapılmıştır. Bu nedenle pek çok ilacın etiketinde, hamilelikte kullanımı zararlıdır, veya yeterli bilgi yoktur yazılıdır. Hekimde bu tip ilaçların yarar ve zararlarını tartarak bir karar verebilir. Bu etiketler yeni ilaçların pek çoğunda vardır. (NOT : Türkiye'deki etiketlerde böyle bir uyarıya rastlanılmaktadır. AEOB)

Örnek : Carbamazepine (Tegrotol)

Cholestyramine (Questran)  
Furosemide (Lasix)  
Pargyline (Eutonyl)  
Phenylbutazone (Butazolidine)  
Propranolol (Inderal)

**HAMİLELİK SÜRESİNCE :**

A — Oral antidiyabetik ajanlar :

Acetohexamide (Dymelor)  
Chlorpropamide (Diabinese)  
Phenformin (DBI)  
Tolbutamide (Orinase)

B — Antikoagülanlar :

Bishydroxycoumarine (Dicumarol)  
Ethyl biscoumacetate (Tromexane)  
Warfarin (Coumadin)

C — Enfeksiyonlara karşı kullanılan ilaçlar :

Ethionamide (Trecator)  
Streptomycin  
Tetracycline'ler

D — Endokrin ajanlar :

Androjenler  
Antienflamatuvar (adrenokortikal) steroidler

Antitiroid ilaçlar

- Methimazole (Tapazole)
- Propylthiouracil

Progestinler

Protein anabolik steroidler

- Oxandrolone (Anavar)
- Oxymetholone (Adroyd, Anadrol)
- Stanazolol (Winstrol)

**HAMİLELİĞİN SON AYLARINDA :**

Ergo alkoloitleri

Laksatifler (sadece hafif laksatifler kullanılabilir)

Kinin, Kinidin

**DOĞUMA ÇOK YAKIN :**

Fetal sirkulasyona geçen bazı ilaçlar yeni doğan bebek üzerinde ters etkiler yapabilir.

A — S.S.S. Depresanları :

- Barbiturat ve sedatif-hipnotikler (sedatif dozlardan daha yüksek verilirse)
- Genel anestetikler (nitrous oxide dışında) analjezik konsantrasyonlardan daha yüksek dozda verilirse.
- Narkotik analjezikler.

B — K Vitamini

C — Kemoterapötik ajanlar

- Kloramfenikol (Chloromycetin)
- Uzun etkili (proteine bağlı) sulfonamidler
  - . Sulfamethoxypridazine (Kynex, Midicel)
  - . Novobiocin (?)

D — Rauwolfia alkoloitleri

E — Hamilelikte tehlikeli olarak yukarıda belirtilen ilaçların tümü.

**KAYNAK :** Review of MEDICAL PHARMACOLOGY

P.H. MEYERS ve arkadaşları

4 baskı, sayfa 692, Lange Medical Publications 1974

# ODA HABERLERİ

6 Ekim 1979 Cumartesi günü yapılan Olağan Mali Kongre'de verilen bir önerge ile gündeme seçim maddesi eklenmiştir. Yapılan seçimler sonucu Oda Kurulları aşağıda isimleri belirtilen üyelerimizden oluşmuştur.

## YÖNETİM KURULU

Necati Boyacıoğlu  
Sedat Kalaycıoğlu  
Nurettin Abacıoğlu  
Hande Gürsel  
Mehmet Güney  
Asude Aykaç  
Ertan Onursal

## ONUR KURULU

Çiğdem Kılci  
Sevim Özcan  
A. Tekin Kılci  
A. Esat Karakaya  
Üreyengül Savaşı

## DENETLEME KURULU

Tülin Söylemezoğlu  
Haydar Kumbaroğlu  
Cem Akıncıtürk

Yönetim Kurulu Üyeleri kendi aralarında yaptıkları ilk toplantıda görev paylaşımını şu şekilde yapmıştır :

Bşk. Necati Boyacıoğlu, II. Bşk. Nurettin Abacıoğlu, Genel Sekreter Ertan Onursal, Sayman Mehmet Güney, Üyeler: Hande Gürsel, Asude Aykaç, Sedat Kalaycıoğlu.

\*  
\*\*

T.E.B. Merkez Heyeti kararı gereğince Defter fiyatları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Reçete kayıt defteri	: 1.000 TL
Uyuşturucu kayıt defteri	: 600 TL
Personel kayıt defteri	: 300 TL
Stajyer kayıt defteri	: 450 TL
Teftiş kayıt defteri	: 300 TL

\*  
\*\*

1980 Dönemi Alkol Karnelerinin dağıtımına 10 Ocak 1980 tarihinden itibaren başlanacaktır. Bu nedenle yeniden dağıtım listesi hazırlanarak Tekel Baş Müdürlüğüne onaya sunulacaktır. Yeni listede alkol ihtiyaç miktarlarını değiştirmek isteyen sayın üyelerimizin, 25 aralık 1979 tarihine kadar, istedikleri alkol miktarlarını bir dilekçe ile odamıza bildirmelerini rica ederiz. Bu tarihten sonraki müracaatlar kesinlikle dikkate alınmayacaktır.

Not : Alkol Karneleri;

1. sınıf : 20 Lt.
2. sınıf : 16 Lt.
3. sınıf : 12 Lt.
4. sınıf : 9 Lt.

\*  
\*\*

### **ECZANELERDEKİ TERAZİLERİN DAMGA VE KONTROLLERİ :**

Bilindiği üzere eczanelerde bulunan hassas terazilerin damga ve kontrolleri her iki senede bir yapılmaktadır. Bu nedenle 1978 yılında damga ve kontrolleri yapılan hassas terazilerin kontrolleri 1980 yılında yapılacağından ekte gönderilen belgenin doldurularak en geç 29 Şubat 1980 tarihine kadar Ticaret Bakanlığı Ölçüler ve Ayar Başkontrölörlüğüne posta ile veya elden verilmesi gerekmektedir. Bu tarihe kadar başvuruda bulunmayan üyelerimiz ceza vermek zorunda kalacaktır. Önümüzdeki günlerde ise 1979 kontrolleri odamız yetkilisi ve kontrolör ile eczaneler do-

laşılarak yapılacaktır. Kontrol ücretlerinin oda yetkilimize ödemesi üyelerimize duyurulur.

\*  
\*\*

Oda Yönetim Kurulu Belediye görevlilerinin yasalara aykırı bir biçimde eczaneleri denetleme çalışmalarında, üyelerimizden gelen şikayetleri değerlendirmiş ve S.S.Y. Müdürlüğü'ne başvurmuştur. Metin aşağıdadır :

### **Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne**

#### **ANKARA**

İlgi : Belediye görevlilerinin eczaneleri denetlemesi Hk.

Ekte fotokopisini sunduğumuz Ankara Belediye Zabıta Müdürlüğü'nün yazısından anlaşılacağı gibi, Belediye Encümeninin aldığı karar gereğince Belediye zabıta memurlarınca eczaneler denetlenmekte, denetimin kayda geçirilmesi için «Belediyeden Teftiş Defteri» alınması istenmektedir. Bu teftiş defterine eczanelerce işlenecek belediye suçları işlenecektir.

Belediye suçlarının başında «Pazar günü çalışma küşadı», gece çalışma izni bulundurmamak, ayrıca eczanelerde satılan her türlü maddenin fiyat etiketlerinin bulunmaması gelmektedir.

1 — Eczaneler, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki kanun ile kurulur. Eczanelerde satılacak eşyalar bu yasanın 28. maddesi ile belirlenmiş olup, 1262 sayılı yasanın 1 ve 2. maddelerine göre eczanelerden başka yerlerde satılmasını yasaklamıştır. Belediye zabıta memurlarınca eczanelerde satılan emtianın (ilaç, kozmetik, insektisit, sağlık malzemeleri v.s) fiyat denetimi yapılmak istenmektedir.

1262 sayılı yasaya bağlı olarak çıkartılan 7/4129 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca fiyatlandırılan Tıbbi ve İspençiyari Müstahzaratın ve madde 28'de belirtilen sağlık malzemesi, zirai ilaçlar, tuvalet malzemelerinin fiyat denetiminin Belediyelerce yapılmış olması, 6197 sayılı yasanın yürütücüsü olan Adalet ve S.S.Y.B.'nin görevine müdahale olmaktadır. (6197 sayılı yasa, Madde 48)

2 — Eczaneler 6197 sayılı yasanın 36. maddesine göre gece ve pazar günü nöbetlerini tutmakla yükümlüdür. Nöbet denetimi S.S.Y. Müdürlüğünce yapılmaktadır. Ekteki encümen kararına göre, Belediyeden pazar günü çalışma küşadı ve gece çalışma izni

olmayan eczaneler Belediye suçu işlemiş olacak ve Belediye tarafından cezalandırılacaktır.

3 — Eczanelerin denetimi 6197 sayılı yasanın 31. maddelerinde belirtildiği şekilde ve görevli tabiplerce yapılır.

4 — Belediyelerin eczaneleri denetlemeleri, 1262 ve 6197 sayılı yasalara aykırı olup, ilgili kuruluşların görevine müdahale sayılmaktadır.

Yukarıdaki açıklamaların ışığında belediyelerin eczaneleri denetleyip, denetliemeyeceği hakkında Müdürlüğünüz görüşünün tarafımıza bildirilmesini arz ederim.

**II. Bölge Ankara Eczacı Odası  
Yönetim Kurulu adına Gnl. Sek. Ertan Onursal**

\*\*

Yine üyelerimizden gelen şikayetler üzerine Ankara Tekel Başmüdürlüğüne aşağıdaki başvuru yapılmıştır :

**ANKARA TEKEL BAŞMÜDÜRLÜĞÜNE**

**ANKARA**

Son günlerde üyelerimizden Tekel'den alınan alkolün tağşiş edilmiş olduğuna dair şikayetler gelmektedir. Bu konunun incelenip gerekli denetlemenin yapılmasını rica ederiz.

**Ankara Eczacı Odası  
Yönetim Kurulu Başkanı  
Ecz. Necati Boyacıoğlu**

\*\*

1977 yan ödemelere ilişkin kararnamenin 1979 yılı kararnamesi ile karşılaştırılması yapıldığında, Sağlık kuruluşlarında çalışan eczacıların yan ödemelerindeki artışın çok düşük düzeyde kaldığı, saptanmıştır. S.S.Y.B. daki yetkili kişilerle yapılan görüşmelerde, konudan habersiz olunduğu ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı bildirilmesine karşın, bugüne dek bu konuda bir çalışma yapılmamıştır.

Tam Gün yasasından sonra Yan Ödemeler konusunda da ortaya çıkan sonuç, Bakanlığın eczacılık mesleğine karşı aldığı tavır bir kez daha somutlaştırmaktadır. Odamız bünyesinde oluşt-

rulan bir kurul yasal durumun incelenmesini yapmakta olup, yasal süre geçmeden konuyu Danıştaya iletacaktır.

\*  
\*\*

Ekonomik ve Demokratik haklar ile mesleki konularda üyelerimizin aydınlatılması ve söyleşi ortamının sağlanımı amacıyla bir dizi seminer hazırlanmakta olup, seminer tarihleri ve konularını içeren program üyelerimize iletilecektir.

\*  
\*\*

17-19 Ekim tarihleri arasında Yüksek Sağlık Şurası toplandı. Gündemdeki tek konunun Tababet Uzmanlık Tüzüğündeki değişiklik önerileri olmasına karşın, bir karara varılamayıp Şura toplantısı 4-6 Aralık tarihine ertelendi.

S.S.Y. Bakanlığı 6 Haziran 1978 tarihli ve geçen bültende 6. maddesini yayınladığımız metin yerine, yeni bir tüzük değişikliği önerisini son anda Yüksek Sağlık Şurasına sunmuştur. Bakanlığın Uzmanlık alanları konusunda da meslektaşlarımıza karşı aldığı tavrı somutlaştırmak amacıyla, tüzüğün 6. maddesini değiştirilen şekliyle üyelerimize sunuyoruz ve geçen sayınının 26. sayfasında yayınlanan eski metinle olan ayrılığın yorumunu meslektaşlarımıza bırakıyoruz.

## 6. MADDE

a) Ağız içi ve dış hastalıkları tedavisi, ortodonti ve ağız içi ve dış protezi asistanlıkları için; Dış Hekimliği Fakültesi veya Dış Hekimliği Yüksek Okulu,

b) Mikrobiyoloji asistanlığı için; fen fakültesi biyoloji bölümü veya veteriner fakültesi, tıbbi teknoloji yüksek okulu,

c) Biyokimya asistanlığı için; fen fakültesi veya dengi fakültelerin kimya veya biyoloji bölümü, eczacılık fakültesi veya eczacılık yüksek okulu veya veteriner fakültesi, tıbbi teknoloji yüksek okulu,

d) Besin analizi ve denetimi için; fen fakültesi veya dengi fakültelerin kimya veya biyoloji bölümü, kimya okulu veya veteriner fakültesi tıbbi teknoloji yüksek okulu,

f) Patolojik anatomi histoloji ve embiryoloji asistanlıkları için; fen fakültesi biyoloji bölümü veya veteriner fakültesi, tıbbi teknoloji yüksek okulu,

g) Fizyoloji asistanlığı için; fen fakültesi biyoloji veya kimya bölümleri veya kimya yüksek okulu veya veteriner fakültesi, tıbbi teknoloji yüksek okulu,

mezunu olmak şarttır.

Yüksek Sağlık Şurasına sunulan üç değişiklik önerisinden ikisi olan, Sağlık Sosyal ve Yardım Bakanlığı ile Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi görüşleri arasında temelde bir ayrılık yoktur. Kanımızca, Ankara Eczacı Odasının savunduğu gerekçeler ile bu iki öneri arasındaki belirgin çelişkiler, Şuranın ortak bir karara varmasını engellemiş ve toplantının aralık ayına ertelenmesine neden olmuştur.

Bu konuda Oda çalışmalarımız sürmektedir. Tababet Uzmanlık Tüzüğü öneri belgelerini ve dökümanlarını içeren dosyalar Ankara, Hacettepe ve İstanbul Üniversiteleri Eczacılık Fakülteleri Öğretim üyelerine iletilmiş ve çalışmalarımıza katkıda bulunmaları rica edilmiştir. Ayrıca Ankara Eczacı Odası olarak Yüksek Sağlık Şurası üyeleri ile temaslarımızı sürdürmekteyiz.

\*  
\*\*

Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği ile ilgili Oda görüşü ve hazırlanan Yönetmelik Taslağı S.S.Y. Bakanlığınca olumlu karşılanmıştır. Fakat yürürlükte olan yönetmeliğe karşı Kamu Eczacıları Derneğinin Danıştay'a açtığı davanın sonuçlanmasına değin, Odamızın hazırladığı Yönetmelik Taslağının bekletileceği bildirilmiştir.

\*  
\*\*

Sosyal İşler Yarkurulu çalışmalarını sürdürmektedir. Ekim ayında İstanbul Birlik Sahnesinin sergilediği «1941-1942'den İnsan Manzaraları», Kasım ayında Devlet Tiyatroları Yeni Sahne Tiyatrosunda sergilenen «Söz Veriyorum» isimli oyunlara, üyelerin yoğun katılımının olduğu düzenlemeleri gerçekleştirmiştir.

\*  
\*\*

Örgütlenme Sekreteryası, 1979-1980 dönemi çalışmalarının ilk aşamasında, S.S.K.'na bağlı Sağlık Kurumlarında ve Eczacılık Yüksek Öğretim Kuruluşlarında işyeri temsilcilik seçimlerini yapmıştır.

18 Kasım 1979 tarihinde işyeri temsilcileri ile yapılan toplantıda, belirlenen yarkurulların çalışma kadroları oluşturulmuş ve yarkurullar çalışmalarına başlamışlardır.



Yarkurulların isimleri ve çalışma alanları aşağıda belirtilmiştir :

1 — Eczacılık Eğitimi Yarkurulu : Eczacılık eğitiminin ülke pratiğine ve istihdam kaynaklarına uygulanması; çağdaş, demokratik ve standart bir eğitimin oluşturulması amacıyla yönelik çalışmalar yapacak; «Eczacılık Eğitim Raporu» hazırlayacaktır.

2 — İlaç ve İlaç Hammaddesi Sanayii Araştırma Yarkurulu : İlaç üretiminde dışa bağımlılığın azaltılması ile Türkiye'de ilaç Hammaddesi kaynakları ve üretim olanaklarının araştırılması; S.S.K. İlaç Fabrikası yapısının ve üretiminin incelenmesi yarkurulun çalışma alanlarını oluşturmaktadır.

3 — İlaç Üniteleri Yarkurulu : Hastaneler bünyesinde ilaç üretiminin geliştirilmesi ve yeni ilaç üretim olanaklarının araştırılması amaçları doğrultusunda çalışmalar yapacaktır.

4 — Uyuşturucu Maddeler ve İlaç Yarkurulu : Uyuşturucu maddeler ile Trankilizan, Sedatif ve Hipnotik ilaçların kullanımlarıyla ilgili araştırmalar ve incelemeler yapacak, çalışma ürünlerini rapor haline getirecektir.

5 — İstihdam Yarkurulu : Yeni istihdam olanaklarının araştırılması ve eczacıların mesleki alanlarda işlevlerini sürdürmelerini sağlayıcı çalışmalar yapacaktır.

6 — Yasa ve Yönetmelikler Yarkurulu : Eczacılık mesleğiyle ilgili yasa ve yönetmelikler ile gündemde olan Genel Sağlık Sigortası konularında inceleme yapacaktır.

7 — Demokratik Kitle Örgütleri ile Dayanışma Yarkurulu : Demokratik Kitle Örgütleri ve Sendikalar ile Ankara Eczacı Odası arasındaki ilişkilerin düzenliliğini ve birlikteliği sağlayacaktır.

8 — Özlük Yarkurulu : Geçen dönemde çalışmalarını başarıyla yürüten yarkurul, bu dönemde de üyelerin özlük haklarının korunması ve hakedilen derece ve kademelerin alınması doğrultusunda işlevini sürdürecektir.

9 — Sosyal İşler Yarkurulu : Oda üyelerinin sosyal gereksinmelerine katkıda bulunmak amacıyla tiyatro, sinemaya gidiş ve gezi düzenleme vs. gibi çalışmalarına bu dönemde de devam edecektir.

\*\*

Afyon iline bağlı Bolvadin ilçesinde kurulmakta olan Afyon Alkaloitleri Fabrikası'nın 1980 yılı içerisinde üretime başlayacağı

öğrenilmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi'nden alınan bilgilere göre, fabrikada yılda 20.000 ton çizilmemiş haşhaş kapsülü işlenecektir. Ekstraksiyon yöntemiyle elde edilecek morfinhidratın yarısı kodein, kodein fosfat, etilmorfin ve etilmorfin klorhidrata dönüştürülecektir.

Diğer yandan Alkaloit Fabrikası çalışma kadroları arasında eczacılara yer verilmesi konusunda Odamızca çalışmalar sürdürülmektedir.

\*\*

11. ve 9. derecede bulunan üyelerimizin 8. dereceye terfileri Sayıştay vizesinden geçmiştir. Özlük Yarkurulumun yaptığı araştırmalar sonucunda, terfilerin tebliğ işlemleri hükümet değişikliği nedeniyle yeni bir emre kadar durdurulduğu öğrenilmiştir.

\*

Trafik ve Acil Yardım Hastanesi çalışanları üzerinde, hastane yönetimi ve sivil faşist güçlerin baskılarının son günlerde yoğunlaştığı ve hastane çalışanlarının baskıları ve demokratik hakların kısıtlanması girişimlerini protesto amacıyla 14 Kasım günü öğle yemeğini boykot ettikleri öğrenilmiştir.

Ankara Eczacı Odası olarak süregelen baskı ve kısıtlamaları kınar, haklı savaşımalarında hastane çalışanlarına desteğimizi duyururuz.

## **Basından Seçmeler**

### **GAZİANTEP'TE MHP'LİLERİN MISİLLEMESİ**

Bir eczacı öldürüldü. Gaziantep'te eczacı Mustafa Güvenç Öztemiz, Kalealtı semtindeki eczanesinde kimliği belirsiz kişilerce tabancayla vurularak öldürüldü. Gece geç saatlerde dükkânında vurulan Öztemiz, 8. Bölge Eczacı Odası 2. Başkanıydı.

Türkiye Eczacılar Birliği 8. Bölge yöneticileri bir bildiri yayınlarak olayı kınadılar ve nöbetçi eczaneler dışında kalan eczaneleri kapama kararı aldılar.

### **HÜKÜMETİN ULUSAL SAĞLIK POLİTİKASI YOKTUR**

Ankara Eczacı Odası olağan mali kongresi yapıldı. Kongre ile ilgili olarak bir açıklama yapan oda başkanı Necati Boyacıoğlu

Sağlık Bakanlığının ilaç politikasını yendi ve Tamgün Çalışma Yönetmeliği ile ilgili görüşlerini açıkladı. Ve özetle şöyle dedi, «Sağlık Bakanlığının ulusal sağlık politikası hakkında hiçbir belirgin politikası yoktur. Bakan günlük demeçlerle esen rüzgara göre yön değiştirmektedir. CHP ağırlıklı hükümet programındaki ilkeler bile yaşama geçirilmedi. Tamgün yasası son yapılan değişikliklerle tamamen yozlaştırıldı.

Sağlık Bakanlığı tamamen çok uluslu şirketlerle onların Türkiye'deki işbirlikçilerinin güdümü altında çalışmaktadır. İlaç firmalarının tekellerindeki Sağlık Bakanlığı ilaç fiyatlarını tamamen onların isteklerine göre vermektedir. İlaç fiyatları haksız bir şekilde halka yansımakta ve bir yandan ilaç bulunamayışı, bir yandan pahalı ilaç halkı perişan etmektedir. Ankara Eczacı Odası olarak gerek kamu eczacılar kesiminde, gerek özel eczacıların sorunları ile daha gerçekçi bir şekilde ilgilenmek durumundayız.

Sağlık Bakanlığının Sağlık Politikası ve ilaç tekellerinin bakanlık üzerindeki etkisinin kırılması ve bu konuların kamu kesimine yansımaları konusunda demokratik mücadelemize devam edeceğiz.»

### **ECZACI ODALARI İLAC PROTOKOLUNU OLUMLU KARŞILIYOR**

Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında hazırlanan «İlaç Sektörü Üretim, Dağıtım, Tüketimde Eşgüdüm» Protokolü Eczacı Odaları tarafından olumlu bir girişim olarak nitelendi.

Ankara, İstanbul ve İzmir Eczacı Odaları ile Kamu Eczacılar Derneği adına ortak bir açıklama yapan Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu bu protokolün ilaç alanında sömürüye karşı açılan mücadelenin bir sonucu olduğunu belirterek «M.S.B., S.S.Y.B. ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları ilaç sektöründe hazırlanan bu protokolle, kamu sektörü elindeki fabrikalarla, ilaç üretiminden, dağıtımından, tüketimine kadar uzanan zincirde önemli düzenlemeler getiriliyor» Boyacıoğlu, protokolda yer alan konuları da şöyle sıralamıştır. «Fabrikaların tam kapasite ile üretim yapmalarını sağlamak, düzenli bir dağıtım ve kullanımını gerçekleştirmek, kalite, yeterlik, kapasite ve fiyat kontrolü için gerekli işbirliğini sağlamak, hammadde yapımında da yerli üretime geçmek ve maliyet düşürücü hertürlü önlemin alınmasını sağlamak».

## **İLAÇ TEKELLERİ GİZLİ ZAM UYGULUYOR**

Bazı ilaç tekellerinin haksız kazanç elde etmek için giriştikleri çeşitli oyunlara bir yenisi daha eklendi.

Baxter serumuyla birlikte satılan ve kullanım sırasında gerekli olan perfüzyon cihazının hammadde yokluğu nedeniyle üretilemediği gerekçesiyle serumun, perfüzyon cihazı olmaksızın piyasaya sürüldüğü öğrenildi. Perakende satış fiyatının kullanım cihazıyla birlikte saptandığı Baxter serumunun, perfüzyon cihazı olmaksızın aynı fiyatla satıldığı belirtiliyor.

## **25 BİN SAĞLIK EMEKÇİSİNİN TAMGÜN FARKLARI ÖDENMEDİ**

Tüs - Der Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi 25 bin kadar hastabakıcı ve teknisyen yardımcısına 15 aydan beri tamgün çalışma tazminatlarının hâlâ verilmediğini belirterek ödemelerin daha geciktirilmesi halinde tüm sağlık emekçilerinin «Tamgün Yasasını Koruma ve Geliştirme Eylemine» geçeceklerini açıklamıştır. Sağlık Bakanlığının Tamgün tazminatlarını ödemek istememesinin Bakanlığın emekçilerden yana olmayan ve sağlık hizmetlerinin bir ekip hizmeti olduğunu göz ardı eden burjuvaziden yana bir tavır olduğunu belirten Mavi, «Hükümetten ve Sağlık Bakanlığından halk sağlığına karşı olan düzenlemelerden vaz geçmesini, tamgün tazminatlarını kısa zamanda ödemesini istiyoruz. Hükümet ve Sağlık Bakanlığı ilaç tekellerinin ve Tamgün çalışma yasasına karşı olan ticaretçi zihniyetle hekimlerin yanında yer almaktadır. Onun için yasanın uygulanıp uygulanmayacağı tartışmaları yapılmaktadır. Bu günlerde yapılan yönetmelik değişikliği bu görüşümüzü de doğrulamaktadır. Sağlık Bakanlığı bu girişimi ile Anayasa ve yasalara aykırı davrandığı gibi halk sağlığı zararına da girmiş olmaktadır.»

## **İLAÇ HAMMADDESİ YOLSUZLUĞU ORTAYA ÇIKTI**

Atabay İlaç Firmasının İngiltere'den getirttiği 8,5 milyon lira değerinde ibuprofen adlı ilaç hammaddesinin Eczacıbaşı ilaç firması adına tanzim edilen naylon faturalarla gümrükten çekildiği saptanmıştır. Olayla ilgili olarak iki kişi tutuklanmıştır. Öte yandan Atabay firmasının propagandistleri, eczane eczane dolaşp Eczacıbaşı ilaç firmasının, içinde aynı hammaddeyi kullandığı, Artvil adlı ilaçlarını toplamaya başlamışlardır. Atabay fir-

ması bu ilaçları inceleyip içinde kendilerinin ithal ettiği İbuprofen adlı hammaddenin bulunup bulunmadığını araştırmaya başlamışlardır.

### **ECZACILARA GÖRE BAKANLIĞIN ÇALIŞMALARI TÜMÜYLE «FİYASKO»**

İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon, Diyarbakır, Gaziantep, Bursa Eczacı Odaları ile Kamu Eczacıları Derneği ortak bir açıklama yaparak Sağlık Bakanı Mete Tan'ın Bakanlığı süresince yaptığı çalışmaların tam bir fiyaskoyla sonuçlandığını belirttiler. Tamgün yasınının sağlık personeli arasında huzursuzluk yarattığı kaydedilen açıklamada, yasanın uzman hekimlerin çıkarlarını gözeten bir uygulamayı getirdiğini ve yasa çalışmalarından sağlık alanındaki diğer meslek örgütlerinin haberdar edilmediği belirtiliyor. İlaç ve eczacılık konularında da yanlış politikalar izlendiğini öne süren eczacılar, bu konuda şu görüşleri öne sürmüşlerdir: «Mete Tan döneminde Ecz. Gn. Müdürlüğü, sadece ilaç patronlarının işlerini gören bir daire haline getirilmiştir. Gerek özel eczane sahiplerinin gerekse kamu eczacılarının sorunlarına eğilinmemiş, yüzeysel önlemlerle işler geçiştirilmeye çalışılmış ve her kesimdeki eczacılar ve eczacılık mesleği Bakan Tan zamanında ekonomik ve sosyal olarak büyük yaralar almıştır. İlaç fiyatları % 300'e varan zamlar almıştır. İlaç artık ortalama gelir sahipleri için yanına yaklaşılmaz bir meta haline, Bakan Tan zamanında gelmiştir. Halk bunun ızdırabını yaşarken stokçu ilaç patronları milyonlarına milyon katmanın sevincini yaşamıştır.»

### **SAGLIK KOLEJLERİNDE ÖĞRENCİLER TEHDİT EDİLİYOR**

MC Hükümetleri döneminde MHP'li Cengiz Gökçek'in S.S.Y. Bakanlığı sırasında usulsüz olarak kayıtları yapılan faşistlerin Yenişehir Sağlık Kolejinde «Millet Mahkemeleri» kurarak ilerici gençleri ölümle cezalandırma tehdidinde buldukları bildiriliyor. Yenişehir Sağlık Kolejinde yatakhanelere gelen faşistlerin tanıdıkları ilerici gençleri zorla tehdit ettikleri öğrenilmiştir. Sürekli baskı altında bulunan okuldaki ilerici öğrenciler, Cengiz Gökçek döneminde okula yerleştirilen faşistlerin kayıtlarının silinmesini, can güvenliklerinin sağlanmasını istediler.

## **TAMGÜNDEKİ DEĞİŞİKLİK İLAÇ TEKELLERİNİN İŞİNE YARIYOR**

Tamgün yasası uygulama yönetmeliğinde yapılan değişikliğin ilaç tekellerinin çıkarına olduğu bildirildi. Türk Tabipler Birliğinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın ilgili alt komisyonu ile birlikte hazırladığı yönetmelik değişikliği taslağının dikkate alınmadığı yeni yönetmelikle; koruyucu değil, tedavi edici sağlık hizmetlerinde çalışmanın özendirildiği bildirilmiştir. Yeni yapılan yönetmelik değişikliği ile uzman tabib, profesör ve doçentlerin tazminat göstergeleri arttırılırken koruyucu sağlık hizmetlerinin de çalışan hekimler ve hekim dışı sağlık personeline yeni bir hak getirmediği de bildirilmiştir. Koruyucu sağlık hizmetlerinin aksamasının hastalıkların yaygınlaşmasına ve ilaç tüketiminin arttığı düzenleme ile ilaç tekellerine hizmet ettiği, geniş sağlık personeline ise hiç bir hak getirmediği kaydedilmiştir.

## **İLAÇ TEKELLERİ SOSYAL SİGORTALAR KURUMUNA VERDİKLERİ İLACI AZALTTI**

Son yapılan zamlarla yıllık ilaç tüketimi 2 milyar liraya ulaşan S.S.K'nu, daha fazla kâr etmek isteyen tekelleri kısıpalmıştır. Yürürlükteki sözleşmeye karşın %5 oranındaki iskonto-yu %3'e düşürmek ve nakliye girdilerini kuruma yüklemek isteyen ilaç tekellerinin sözcüleri ile S.S.K. Genel Müdürlüğü yetkilileri arasındaki görüşmeler sürerken, Genel Müdürlük ilaç tekellerine ödün verdi ve daha önce 10-20 gün arasında ödediği faturaları 2 günde bir ödemeğe başladı. Ancak bu uygulamasında ilaç, tekellerini memnun edemediği ve istediklerinde direndikleri öğrenildi . Bu arada ilaç tekelleri kuruma verdikleri ilaç miktarını da büyük ölçüde düşürdüler.

## **ÇAYIN, KALP HASTALIKLARI VE DAMAR SERTLİĞİ İLE TEDAVİSİNDE YARARLI OLDUĞU SAPTANDI**

Beslenme uzmanlarınca yapılan bir değerlendirmede çayın sağlığa olumlu ya da olumsuz etkileri irdelenmiştir. Buna göre, ülkemizde yoğun olarak tüketilen çay, serinleticiliği yanında sağlık yönünden etkilidir. Çaydaki kafein ve tanen adale çalışmalarını olumlu etkilemektedir. Bu nedenle çay, özellikle astım hastaları için yararlıdır. Damarların sertleşmesini önleyen çay, ana damarları da dinlendirerek kan dolaşımını kolaylaştırmaktadır. Çayın olumsuz etkilerle kullanılmaması gereken hastalık alanları şö-

le deniliyor : Açkarnına içilen çay, mide salgısını arttırarak bulantı yapar, bu nedenle mide ülseri olanlar için çay çok zararlıdır. Fazla alınan çay sinir zayıflığına yol açmakta, el ve ayak titremelerine neden olmaktadır.

### **İSTANBUL'DA SON İKİ AY İÇİNDE 1500 KADAR ECZANE İLE 46 ECZA DEPOSU DENETLENMİŞ**

Cumhuriyet tarihinde ilk kez 26 eczane ile 3 ecza deposu hakkında dava açılmıştır. Yetkililer, haklarında soruşturma açılan 23 eczanenin işlemlerinin tamamlanmasından sonra mahkemeye verileceklerini belirtmişlerdir. İstanbul Sağlık Müdürlüğü ya da ilçelerde hükümet tabiblerince mahkemeye verilen eczanelerin «Yasal olmayan sürsaj yapmaktan, ruhsatsız ilaç üretmekten ve yeterli miktarda uyuşturucu madde bulundurmaktan» yargılanacakları bildirilmiştir.

### **BAKIR İŞLETMELERİNDE ÇALIŞANLARIN ÇOĞU SİLİKOZ HASTALIĞINA YAKALANIYORLAR**

Etibank Murgul Bakır işletmesinde çalışan 1500 maden işçisinden 580'inin üzerinde yapılan inceleme sonucu % 16 oranında silikoz hastalığı tespit edildi. Yapılan araştırma sonucu hastalığın yüksek oranda görülmesinden sonra bir açıklama yapan işçi temsilcileri hastalığın tek nedeninin, işçi sağlığına gereken önemi vermeyen yöneticilerin ihmalinin ileri geldiğini belirttiler. İşletmenin faaliyete geçtiği 1951 yılından bu yana, sahip olduğu 45 yataklı hastahaneye bugüne kadar hiç bir mütehassıs doktor atanmamasının, yetkililerin ihmalinin en güzel örneği olduğunu belirten işçi sözcüleri, bu ihmallerin meydana getirdiği tahribatlardan ötürü ilgililer sorumluluklarından kendilerini kurtaramıyacaklardır.» demiştir.

### **SİLAHLI KUVVETLER SAĞLIK PERSONELİ İÇİN YENİ BİR TAMGÜN TASARISI HAZIRLANDI**

Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan personelin «Tamgün çalışma» tazminatlarını, «ast - üst» durumunu dikkate alarak yeniden düzenleyen bir yasa tasarısı hazırlanarak, Millet Meclisine verilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin «Tamgün Tazminatı» ile ilgili yasa tasarısının gerekçesinde, daha önce Millet Meclisinden geçen Tamgün Yasasının, «kendine özgü yapısı bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri içinde, bir takım çelişkiler ortaya çıkardığı» kaydedilmiştir. Gerçekte, hiyerarşik düzende bozulma-

lar başgöstermiş ve «rütbe-maaş statüsü altüst oldu» denilmiştir. Öte yandan «Akademi tazminatı» adı altında Gülhane Askeri Tıp Fakültesinde tazminat alanların yasayla sağlanacak haklarla birlikte eski haklarını alması da kabul edilmiştir.

### **YENİ HÜKÜMET GELSEDE TAMSÜRE YASASI KALDIRILAMAZ**

Yüksek Sağlık Şurası S.S.Y.B. Mete Tan başkanlığında toplanmıştır. Bakan Tan, konuşmasında, istifa etmiş hükümetin bir bakanı olarak, şimdiye değin Sağlık Bakanlığının çalışmalarını kamu oyuna açıklamak istediğini söyleyerek «Yeni bir hükümet gelse de, tamsüre yasası kaldırılmaz» demiştir. Tamsüre yasasının ana hatlarının büyük partilerin tümünün programında olduğunu söyleyen Tan bazı değişiklikler ile yasayı en kısa zamanda eksiksiz hale getireceğiz biçiminde konuşmuştur. Sağlık hizmetlerinin tek yönetim altında toplanması için çalışmaların sürdüğünü ifade eden Tan, ilaç üretiminin dışarıya bağlı olduğu sürece, Türkiye'de her zaman ilaç sıkıntısı çekileceğini bildirmiştir.

### **ULUSAL BESLENME KONGRESİ BAŞLADI**

Türk Tabipler Birliği ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğince düzenlenen «Birinci Ulusal Beslenme Kongresi» Ankara'da başladı. Merkez Koseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek, yaptığı konuşmada beslenme sorununun önünde bir demokrasi ve özgürlük savaşımı olduğunu belirterek «beslenme sorununda düzenlemeler ancak, kitlelerin bilinçli, demokratik yığınsal savaşlarıyla sağlanacaktır.» demiştir. Bugün bir aileyi bilimsel gerçekleri uygulayarak beslemek değil, sadece doyurmanın bile mümkün olmadığını belirten Atabek, «Bu durumun sorumlusu Anayasa'nın kendisine (halkı gereği gibi beslemek) görevi verdiği Devlettir. Devleti bugünkü bozuk, sosyo-ekonomik yapıyı sürdürmek için biçimlendiren dış ve iç sömürü çevreleridir» dedi. Amacımız beslenme sorununu daha yaygın, daha etkin çalışmalarla emekçi halk yığınlarının sorunu durumuna getirmektir. Beslenme sorununu, toplumun özgürlük, bağımsızlık, demokrasi savaşımının bir parçası olarak vurgulayabilmektedir.»

### **TÜMAS: TÜRKİYE'NİN SAĞLIK SORUNLARI ANCAK SOSYALLEŞTİRME İLE ÇÖZÜMLENEBİLİR**

Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS) Merkez Yönetim Kurulu «Genel Sağlık Sigortası uy-



gulamasının halktan yeni vergi toplanması» anlamına geldiğini açıklayarak «Türkiye'nin sağlık sorunu ancak sosyalleştirme ile çözümlenebilir» görüşünü savunmuştur. Açıklamada, özetle şöyle denilmiştir: «Bu sigorta, devletin, temel görevi olan sağlık hizmeti için emekçilerden yeni bir vergi toplanması anlamına gelmektedir. Türkiye'deki hekimlerin üçte ikisinden çoğu, üç büyük şehirde çalışmaktadır. Genel Sağlık Sigortası bu eşitsiz dağılımı daha da kötüleştirecektir. İlaç israfı büyük ölçüde artacaktır. Tamgünü kaldıracaklarını söyleyenlerin sağlık sigortasını kurmaya çalışmaları, rastlantı değildir. Devlet memuru olan hekimlerin tamgün yasası ile kaldırılan kârları sigorta sistemi ile eskisinden daha iyi örgütlenerek, daha yüksek miktarlarda yeniden halkın cebinden toplanacaktır. Savunulan sigorta sistemi ile ilgili bu gerçekler ortada iken, devlet hastahanelerinde bazı ücretlerin düşürülmesi, ancak bir politik manevra olarak değerlendirilecektir.»

### **TAM GÜN YASASININ DEĞİŞTİRİLMEMESİ İÇİN, DEMOKRATİK KURULUŞLAR EYLEM KARARI ALDI**

«Türkiye'nin Sağlık Politikasında Tam Gün Çalışma» konulu panelde Tam Süre Yasasına sahip çıkılması istenmiştir. Yasanın temelde halk sağlığını koruyucu ve sağlık hizmetlerini düzene sokan yönleriyle olumlu olduğu görüşünde birleşen konuşmacılar, yasanın iptal edilmesi yönünde sürdürülen girişimlere, tüm demokratik kuruluşların karşı çıkmalarını istemişlerdir.

Kimya Mühendisleri Odası, İstanbul Tabip Odası, Kamu Eczacıları Derneği, Biyoloji Derneği, TÜMAS, TÜMÖD ve Devrimci Sağlık - İş Sendikası temsilcilerinin katıldıkları panele çok sayıda hastane personeli ve tıp fakültesi öğrencileri katılmışlardır. Tartışmaya açık olan panelde, Tam Gün Yasasının getirdikleri, yasanın yürürlüğe sokulmasından bu yana çalışma düzeninde rastlanılan çarpıklıklar anlatılmıştır.

Panel, dört buçuk saat sürmüş ve Tam Gün Yasasından vazgeçilmemesi, bu yasanın ileriye dönük tamamlayıcı maddeler ile geliştirilmesi yönünde karar alınmıştır. Ayrıca, yasanın kaldırılması girişimlerine karşı demokratik kuruluşların ve kamuoyunun harekete geçirilmesi istenmiştir.